

Sygn. akt	III AUa 103/13
------------------	-----------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **17 kwietnia 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek (spr.)
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż SSA Barbara Gonera
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **17 kwietnia 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku(...) **w P.**

z udziałem zainteresowanej M. J.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o ustalenie podstawy wymiaru składek

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Przemyślu**

z dnia **15 listopada 2012 r.** sygn. akt **III U 1516/12**

oddala apelację

Sygn. akt III AUa 103/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 17 kwietnia 2013r.

Decyzją z dnia 11 czerwca 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. stwierdził ,że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne i rentowe) M. J. za okres od stycznia do czerwca 2010r., jako osoby pobierającej zasiłek macierzyński u płatnika składek (...) w P. – wynosi odpowiednio ;

- za styczeń 2010r.- 1.144,67 zł ,

- za luty 2010r. - 1.886,70 zł,

- za marzec 2010r.- 1.886,70 zł,

- za kwiecień 2010r.- 1.886,70 zł,

-za maj 2010r.-1.886,70 zł,

- i za czerwiec 20120r.- 1.006,24 zł.

W podstawie prawnej decyzji powołane zostały art. 83ust.1pkt 3 w zw. z art.18 ust.6 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) , a w uzasadnieniu faktycznym przyjętego rozstrzygnięcia organ rentowy naprowadzał, że dokonana korekta podstawy wymiaru składek jest wynikiem przeprowadzonej u płatnika kontroli , która wykazała ,iż podstawa ta została zawyżona poprzez niezasadne uwzględnienie w niej wypłacanego okresowo M. J. , jedynie do dnia 31 grudnia 2009r. dodatku specjalnego.

Płatnik składek : (...) w P. -odwołał się od w/w decyzji ZUS do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemysłu. W odwołaniu z dnia 6 lipca 2012r. wnioskodawca wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez stwierdzenie ,że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne M. J. w spornym okresie czasu wynosi tak jak przyjęto w pierwszorazowych deklaracjach rozliczeniowych tj. przy uwzględnieniu pobieranego przez nią uprzednio dodatku specjalnego, przy zasądzeniu kosztów procesu zarzucił, że powyższe obliczenie podstawy wymiaru składek było zgodne z obowiązującymi w tym względzie przepisami prawa tj. art. 18 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) w związku z art. 47 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 77 poz. 512 ze zm.), tu także przy uwzględnieniu przewidzianego w § 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z 5 lipca 2002 r. w sprawie trybu przyznawania pracownikom Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonującym czynności kontrolne dodatku specjalnego do wynagrodzenia oraz wysokości tego dodatku (Dz. U. Nr 108 poz. 957), charakteru tego miesięcznego świadczenia, które nie przysługuje w okresie pobierania zasiłku. Już w dalszym toku postępowania sądowego odwołujący dodatkowo podnosił, że przeprowadzona choćby w 2008 r. kontrola ZUS w zakresie prawidłowości odprowadzania składek nie wykazała żadnych nieprawidłowości (przedkładając kserokopię protokołu tejże kontroli).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 6 sierpnia 2012 r. pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o oddalenie żądania wnioskodawcy z tych samych względów które legły u podstaw zaskarżonej decyzji podkreślając, iż w okolicznościach przedmiotowej sprawy zastosowanie ma art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 77 poz. 512 ze zm.), przewidujący, że w przypadku okresowych składników wynagrodzenia są one uwzględniane w podstawie wymiaru zasiłku jedynie do okresu na który je przyznano. W sytuacji więc gdy M. J. nie miała przyznanego dodatku specjalnego po dniu 1 stycznia 2010 r. nie mógł być on uwzględniony w podstawie wymiaru zasiłku macierzyńskiego.

Biorąca udział w niniejszym postępowaniu w charakterze zainteresowanej M. J. popierała odwołanie płatnika składek.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemyślu, po rozpoznaniu odwołania (...) w P., wyrokiem z dnia 15 listopada 2012 r. (sygn. akt III U 1516/12) oddalił odwołanie. Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy ustalił, że zainteresowana M. J. jest zatrudniona w (...) w P. na podstawie umowy

o pracę na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku (...). Zgodnie z umową o pracę przysługuje jej wynagrodzenie miesięczne, na które składa się; wynagrodzenie zasadnicze, premia regulaminowa i dodatek za wysługę lat. Ponadto zainteresowana okresowo uprawniona była do dodatku specjalnego za wykonywanie czynności kontrolnych, przewidzianego w art. 14 ustawy z 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r. Nr 212 poz. 1263 ze zm.) i przepisach wykonawczego rozporządzenia Ministra Zdrowia z 5 lipca 2002 r. w sprawie trybu przyznawania pracownikom Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonującym czynności kontrolne dodatku specjalnego do wynagrodzenia oraz wysokości tego dodatku (Dz. U. Nr 108 poz. 957). Dodatek ten – przysługujący wyłącznie za okres wykonywania czynności kontrolnych, za który wypłacane było wynagrodzenie za pracę - był przyznawany stosownymi decyzjami (...) w P. na okresy kwartalne . W 2009 r. ostatni taki kwartał kończył się z dniem 31 grudnia 2009 r. W decyzjach tych określano tak czasookres wypłaty dodatku, jak też jego wysokość (w 2009 r. 25% pobieranego przez zainteresowaną uposażenia zasadniczego), przy zastrzeżeniu, iż decyzje te mogą być uchylone lub zmienione w przypadku nie wykonywania czynności kontrolnych bez zachowania w tym wypadku trybu wypowiedzenia zmieniającego. M. J. wykonując czynności kontrolne działała w ramach udzielanego jej na okresy roczne stosownego upoważnienia (...)

w P.. I tak też było w odniesieniu do 2009 r. objętego omawianym upoważnieniem za okres od 1 stycznia do 31 grudnia. Wykonywanie czynności kontrolnych stanowiło jeden z rodzajów czynności należących do obowiązków zainteresowanej

w ramach stosunku pracy. Od dnia 31 grudnia 2009 r. do 2 czerwca 2010 r. M. J. przebywała na urlopie macierzyńskim, a następnie dodatkowym urlopie macierzyńskim . Płatnik składek w podstawie wymiaru zasiłku macierzyńskiego za wyżej wskazany okres uwzględnił pobierany przez zainteresowaną do dnia 31 grudnia 2009 r. dodatek specjalny za czynności kontrolne. Przeprowadzona u pracodawcy zainteresowanej kontrola ZUS w dniach od 21 do 23 marca 2012 r., od 26 do 29 marca 2012 r., i od 12 do 13 kwietnia 2012 r. oraz od 16 do 18 kwietnia 2012 r. zakwestionowała ten sposób naliczania podstawy wymiaru składek ,co w konsekwencji legło u podstaw zaskarżonej w niniejszym postępowaniu decyzji organu rentowego

z dnia 11 czerwca 2012 r. obniżającej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne M. J. za okres od stycznia do czerwca 2010 r. o uwzględniony

w niej przez płatnika dodatek specjalny. W świetle powyższych ustaleń Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemyślu dokonując oceny prawnej sprawy uznał żądanie odwołania za nieuzasadnione, a zaskarżoną decyzję ZUS

za trafną i nie naruszającą prawa. Przytaczając w podstawie prawnej wyroku treść przepisów stanowiących podstawę i zasady naliczania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne ubezpieczonych przebywających na zasiłkach macierzyńskich tj. w pierwszym rzędzie art. 18 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 209r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.), a następnie art. 47 i art. 41 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 77 poz. 512 ze zm.), Sąd I instancji podkreślał, że – tak jak podnosił ZUS -w okolicznościach niniejszej sprawy zastosowanie znajdzie ust. 2 tego ostatniego z przywołanych przepisów. W świetle zaś jego treści ,przewidującej uwzględnianie w podstawie wymiaru zasiłku okresowych składników wynagrodzenia tylko do terminu na jakie zostały one przyznane, Sąd Okręgowy uznał, iż niewątpliwie taki charakter miał wypłacany zainteresowanej dodatek specjalny, a skoro przed dniem nabycia prawa do zasiłku macierzyńskiego był on przyznany jedynie do dnia 31 grudnia 2009 r. to po tej dacie nie może być już przyjęty w podstawie wymiaru zasiłku, a w konsekwencji w podstawie wymiaru składek .

W podstawie prawnej wyroku , oprócz wyżej wskazanych przepisów prawa materialnego powołany został art. 477⁽⁽¹⁴⁾⁾ § 1 kpc.

Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemyślu z dnia 15 listopada 2012 r. zaskarżony został w całości przez płatnika składek – (...) w P..

W apelacji z dnia 17 grudnia 2012 r. (v. k. 39-42) odwołujący ,zarzucając naruszenie prawa materialnego tj. art. 14 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r. Nr 212 poz. 1263 ze zm.) na skutek błędnego przyjęcia, iż sporny dodatek specjalny przysługuje tylko do określonego terminu, co doprowadziło do uznania, że dodatku tego nie uwzględnia się w podstawie wymiaru składek, wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającej go decyzji ZUS z dnia 11 czerwca 2012 r. przez stwierdzenie, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne M. J., jako osoby pobierającej zasiłek macierzyński w okresie od stycznia do czerwca 2010 r. ,wynosi tak jak zadeklarował płatnik tj. w kwotach uwzględniających dodatek specjalny, przy zasądzeniu poniesionych kosztów procesu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji ,przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego jako części kosztów procesu.

W uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego skarżący kwestionował dokonaną przez Sąd Okręgowy w Przemyślu ocenę charakteru wypłacanego zainteresowanej dodatku specjalnego jako świadczenia okresowego stwierdzając, że w świetle

art. 14 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz § 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 lipca 2002 r. w sprawie trybu przyznawania tego dodatku oraz jego wysokości, jest to świadczenie o charakterze stałym (przysługującym z mocy samego prawa przy spełnieniu przewidzianych w § 2 w/w rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 lipca 2002r. warunków) ,a wydawane kwartalne decyzje o jego przyznaniu odnosiły się li tylko do ustalenia samej wysokości dodatku, uwzględniającej każdorazowo sytuację finansową płatnika.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie , rozpoznając apelację płatnika składek : (...) w P. zważył, co następuje;

Wniesiony przez odwołującego środek zaskarżenia - w ocenie tut. Sądu- nie może wywrzeć pożądanego skutku.

W świetle bowiem nie kwestionowanych przez skarżącego ustaleń faktycznych Sądu I instancji związanych z zasadami i trybem przyznawania zainteresowanej M. J. dodatku specjalnego , jak też obowiązującym ją zakresem czynności, nie ograniczającym się wyłącznie do czynności kontrolnych, w zupełności podzielić przyjdzie – przesądzające o wyniku sporu - stanowisko Sądu Okręgowego w Przemyślu o wyłącznie okresowym charakterze tego świadczenia. Przesądzające bowiem w tym względzie jest to, że służy ono określone mu celowi, który związany jest z czynnościami kontrolnymi przewidzianymi w § 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 lipca 2002 r. w sprawie trybu przyznawania tego dodatku oraz jego wysokości, przy jednoczesnym wyraźnym jego odniesieniu do faktycznego wykonywania tychże czynności kontrolnych. Znamienne jest przy tym przewidziane w każdorazowej decyzji zastrzeżenie o możliwości uchylenia lub zmiany decyzji na podstawie której przyznawany jest dodatek w przypadku nie wykonywania tych czynności kontrolnych co oznacza, iż gdyby takie nie były wykonywane w okresie na który przyznano to świadczenie, to powyższe nie rodziłoby po stronie płatnika składek obowiązku jego wypłaty, pomimo że sama decyzja przewidywała wypłatę w całym kwartale. Tym samym w żaden sposób nie można zgodzić się z apelującym, iż decyzje te jedynie potwierdzały uprawnienia do stałego dodatku specjalnego , odnosząc się wyłącznie do określenia samej jego wysokości. Co więcej potwierdzeniem powyższej okresowości dodatku specjalnego była także przyjęta przez płatnika składek na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r. Nr 212 poz. 1263 ze zm.) w związku z § 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2004 r. w sprawie zasad i trybu upoważnienia niektórych pracowników stacji sanitarno - epidemiologicznych do wykonywania w imieniu państwowych inspektorów sanitarnych określonych czynności kontrolnych i wydawania decyzji (Dz. U. Nr 24 poz. 217), praktyka udzielania tychże upoważnień również na ściśle określone okresy - w tym wypadku roczne. Z samej zaś treści przywoływanego w apelacji art.14 ust.1 ustawy z 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r. Nr 212 poz. 1263 ze zm.) , czy nawet w powiązaniu go z § 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z 5 lipca 2002 r. w sprawie trybu przyznawania pracownikom Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonującym czynności kontrolne dodatku specjalnego do wynagrodzenia oraz wysokości tego

dodatku (Dz. U. Nr 108 poz. 957) nie można wyprowadzić wniosku o stałym charakterze omawianego dodatku specjalnego, tym bardziej wobec kategorycznego brzmienia § 2 powołanego wyżej rozporządzenia wykonawczego, iż dodatek ten przyznawany jest wyłącznie za wykonywane czynności kontrolne. Powyższe potwierdza zresztą sama praktyka płatnika składek, który w okresie kiedy czynności te faktyczne nie były przez zainteresowaną wykonywane –co w tym wypadku wiązało się

z wykorzystywaniem przez nią urlopu macierzyńskiego – kolejną decyzją z dnia

4 czerwca 2010r. przyznał prawo do dodatku specjalnego dopiero od dnia 3 czerwca 2010 r., a więc bezpośrednio po podjęciu przez M. J. pracy po urlopie macierzyńskim (v. k-B/159 -akta osobowe zainteresowanej). Skoro więc omawiany dodatkowy składnik wynagrodzenia miał charakter okresowy , nie przysługując przy tym w okresie pobierania przez zainteresowaną zasiłku macierzyńskiego, to w konsekwencji – tak jak słusznie uznał to Sąd I instancji, a uprzednio pozwany organ rentowy – zastosowanie ma tu art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 77 poz. 512 ze zm.), przewidujący uwzględnienie w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne okresowych składników wynagrodzenia jedynie do terminu na jaki zostały one przyznane – w tym więc wypadku wyłącznie do dnia 31 grudnia 2009 r. Skoro więc płatnik składek wbrew podniesionej wyżej regule, w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne zainteresowanej w okresie od 1 stycznia 2010 r. do 2 czerwca 2010 r. ten składnik wynagrodzenia uwzględnił, to należało w zupełności podzielić stanowisko organu rentowego jak i Sądu Okręgowego w Przemyślu , co do konieczności dokonania korekty podstawy wymiaru składek, polegającej na wyłączeniu tego składnika w wyżej wymienionym okresie. Oczywistym jest przy tym ,iż bez wpływu na końcowy wynik sprawy miał przywoływany przez odwołującego fakt uprzedniej (z 2008r.) bezusterkowej kontroli ZUS w zakresie odprowadzania składek jako ,że sam protokół kontroli nie ma charakteru wiążącej decyzji , a ta wydana na użytek przedmiotowej sprawy podlegała stosownej weryfikacji sądowej.

Z tych wszystkich więc wyżej naprowadzonych względów – z braku dostatecznych podstaw faktycznych i prawnych – na podstawie art. 385 kpc orzeczono jak w sentencji.

(...)

1. (...)

2. (...)